

Az igazságügyi miniszter

.../2025. (... ..) IM rendelete

a bírósági tárgyalás online hallgatóságára vonatkozó részletes szabályokról

[1] A digitális technológia rohamos fejlődése alapjaiban változtatja meg a kommunikáció és az információ feldolgozás eddig alkalmazott, hagyományosnak tekinthető módjait. A bírósági tárgyalások lefolytatásával összefüggésben is megmutatkozik az igény az elektronizációs és telekommunikációs lehetőségek bővítésére. A rendelkezésre álló technikai-informatikai eszközök alkalmazásával indokolt megteremteni a bírósági tárgyalások online nyilvánosságát annak érdekében, hogy a bírósági eljárások átláthatósága és ezáltal a törvényesség társadalmi ellenőrzése a kor technológiai lehetőségeihez igazodva – az állampolgári költség- és időráfordítás szükségletét minimalizálva – növekedhessen.

[2] Az online nyilvánosság megteremtése ugyanakkor nemcsak a társadalmi kontroll kiteljesedését szolgálja, hanem a jogi oktatás és tudományos kutatás korszerűsítésében is jelentős szerepet tölthet be. A modern technológiai eszközök és digitális platformok használata ugyanis lehetővé teszi, hogy a jogi vagy államtudományi képzési területen tanuló hallgatók, illetve e képzési területeken képzést folytató oktatók és kutatók is közvetlenül bekapcsolódjanak a tárgyalások követésébe, valós idejű betekintést nyerve a bírósági eljárások működésébe és dinamikájába.

[3] E célok végrehajtása érdekében a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 628. § (2) bekezdés o) pontjában és a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény 866. § (2) bekezdés 6. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 119. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. A rendelet hatálya

1. §

E rendeletet kell alkalmazni a polgári és közigazgatási peres eljárás, valamint a büntetőeljárás folyamán kitűzött bírósági tárgyalások vonatkozásában az online hallgatóságként történő részvételre, illetve az online hallgatóságként történő nyomon követésre.

2. Az online tárgyaláshallgatás alapvető követelményei, az online kapcsolatot biztosító informatikai rendszer működtetése

2. §

(1) A bírósági tárgyalás élő közvetítésébe történő bekapcsolódás feltétele, hogy az online hallgatóságnak jelentkező személy által alkalmazott eszköz

- a) rendelkezzen a kétirányú kép- és hangkapcsolathoz szükséges sávszélességű internetkapcsolattal,
- b) fel legyen szerelve a kétirányú kép- és hangkapcsolatot lehetővé tevő műszaki berendezésekkel, és
- c) megfeleljen az alkalmazott számítógépes program futtatásához szükséges technikai követelményeknek.

(2) Az informatikai rendszert működtető Országos Bírósági Hivatal (a továbbiakban: OBH) által alkalmazott számítógépes program a regisztráció és a tárgyalásra történő bejelentkezés kezdeményezésekor automatikusan ellenőrzi a hálózattal és az alkalmazott eszközzel kapcsolatos feltételek teljesülését.

(3) Sikeres regisztráció és tárgyalásra történő bejelentkezés csak az (1) bekezdés szerinti feltételeknek megfelelő eszközzel lehetséges, az informatikai rendszer bármely ezzel összefüggő feltétel teljesülése hiányában az ellenőrzést követően a regisztráció, illetve a bejelentkezés folyamatát megszakítja és a regisztrálni, illetve bejelentkezni kívánó személyt a hiba okáról rendszerüzenetben értesíti.

(4) A tárgyalás élő közvetítésébe bekapcsolódó online hallgatóság által használt eszközökön az élő közvetítés képének és hangjának a regisztrált személyhez köthető egyedi azonosítót kell tartalmaznia, az esetlegesen tiltott felvételt készítő vagy a tárgyalás anyagát jogellenesen nyilvánosságra hozó, vagy a tárgyalás nyomon követését más személy számára bármilyen módon jogellenesen lehetővé tevő regisztrált személy azonosíthatósága céljából.

(5) A Magyar Közlönykiadó és Igazságügyi Fordítóközpont Zártkörűen Működő Részvénytársaság – közszolgáltatási szerződés alapján – kizárólagosan látja el a bírósági tárgyalások online nyilvánosságát biztosító informatikai rendszer működtetéséhez kapcsolódó termék minőségbiztosítási és infokommunikációs biztonsági feladatokat.

3. §

(1) Az informatikai rendszert működtető OBH biztosítja az online tárgyaláshallgatással kapcsolatos digitális szolgáltatás (a továbbiakban: digitális szolgáltatás) vonatkozásában felmerülő bármilyen hiba bejelentésének lehetőségét.

(2) Az informatikai rendszert működtető OBH minden olyan tervezhető technikai tevékenységet, amely a digitális szolgáltatás szünetelését eredményezi, köteles olyan időszakra ütemezni, amelyben a szünetelés nem okoz jelentős fennakadást a digitális szolgáltatás igénybevételében.

(3) Az előre tervezett – üzemszünetet okozó – technikai tevékenységről az OBH annak tervezett kezdő időpontja előtt 3 nappal tájékoztatást tesz közzé a bíróságok központi internetes honlapján (a továbbiakban: honlap).

(4) A (3) bekezdés szerinti tájékoztatásban fel kell tüntetni

- a) a technikai tevékenység tervezett kezdő és záró időpontját nap, óra, perc pontossággal,
- b) a technikai tevékenységgel pontosan érintett bíróságok, digitális szolgáltatások meghatározását, valamint
- c) ha a tervezett technikai tevékenység a digitális szolgáltatás nyújtásának módosulásával jár, a változások leírását.

(5) Előre nem tervezett üzemszünet vagy a digitális szolgáltatás korlátozott működőképességét okozó esemény (a továbbiakban együtt: üzemzavar) bekövetkezése esetén az OBH az üzemzavar bekövetkezése és az arról történő tudomásszerzést követően haladéktalanul, a honlapon köteles soron kívül tájékoztatást közzétenni. A tájékoztatásban fel kell tüntetni az üzemzavarral pontosan érintett bíróságok, digitális szolgáltatások meghatározását.

4. §

Ha az eljáró bíróságon az online tárgyaláshallgatáshoz szükséges technikai feltételek rendelkezésre állnak, a bíróság elnöke köteles gondoskodni arról, hogy az arra alkalmas tárgyalóterem kihasználtsága az online tárgyaláshallgatás lehetőségének biztosítása érdekében – üzemszünet fennállásának, illetve üzemzavar bekövetkezésének kivételével – folyamatos legyen.

3. A regisztráció fajtái és azok határideje

5. §

Online hallgatósággént regisztrálni – a 6. § szerinti kivételekkel – a kitűzött tárgyalás határnapját megelőző ötödik nap kezdetétől a tárgyalást megelőző nap déli 12 órájáig lehet.

6. §

(1) Ha a regisztráló személyt – tanulmányi, oktatási, illetve kutatási célból – elsőbbségi regisztrációs jog illeti meg, azt előzetes vagy utólagos regisztráció keretében gyakorolhatja.

(2) Előzetes regisztráció keretében a kitűzött tárgyalásra legfeljebb 50 fő regisztrálhat csoportosan vagy egyénileg.

(3) Csoportos előzetes regisztrációra a kitűzött tárgyalás határnapját megelőző kilencedik nap kezdetétől a tárgyalást megelőző nyolcadik nap végéig kerülhet sor.

(4) Csoportos előzetes regisztrációt a felsőoktatási intézmény jogi vagy államtudományi karán foglalkoztatott oktató (a továbbiakban: oktató) kezdeményezhet, aki regisztrációját követően a rendelkezésre álló szabad helyekből legfeljebb huszonnégy helyet foglalhat le. A lefoglalt helyekre – a csoportos előzetes regisztrációra biztosított határidőben – a felsőoktatási intézmény jogi vagy államtudományi képzési területén tanuló hallgatónak (a továbbiakban: hallgató) személyesen is regisztrálnia kell a honlapon ahhoz, hogy a csoportba felvételre kerüljön.

(5) Egyéni előzetes regisztrációra – a csoportos előzetes regisztráció határidejének lezárulását követően fennmaradt helyek tekintetében – a kitűzött tárgyalás határnapját megelőző hetedik nap kezdetétől a tárgyalást megelőző hatodik nap végéig kerülhet sor.

(6) Utólagos regisztrációra – a fennmaradt helyek tekintetében – a kitűzött tárgyalás határnapját megelőző nap 12 órájától kerülhet sor, azzal, hogy a tárgyalás kitűzött kezdőidőpontja előtt 1 órával az utólagos regisztráció lehetősége lezárul.

4. A regisztráció folyamata, a regisztráció törlése

7. §

(1) Kitűzött tárgyalásra online hallgatósággént regisztrálni a honlapon elérhető regisztrációs felületen keresztül lehet.

(2) Az OBH a regisztrációs felületen legalább 8 munkanappal a tárgyalási nap előtt – az eljáró bíróságok szerinti bontásban – közzéteszi azon tárgyalások jegyzékét, amelyeken az online tárgyaláshallgatás biztosított.

(3) Ha a tárgyalási időköz rövidebbé indokolja az OBH a (2) bekezdésben foglalt határidőtől eltérhet.

(4) A regisztrációs felületen hozzáférhetővé kell tenni

- a) az online tárgyaláshallgatás szabályairól szóló tájékoztatót,
- b) a személyes adatok védelmére vonatkozó adatkezelési tájékoztatót, valamint
- c) az online tárgyaláshallgatást biztosító számítógépes program alkalmazásához szükséges részletes műszaki leírást.

8. §

(1) A regisztráció az online hallgatóságnak jelentkező személy vonatkozásában

- a) a megtekinteni kívánt tárgyalás kiválasztásával,
- b) a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény (a továbbiakban: Dáptv.) szerinti eAzonosítással – tanulói, oktatói, illetve kutatói célú regisztráció esetén az eAzonosítást követően a hallgatói, oktatói, illetve kutatói minőség Felsőoktatási Információs Rendszerben (a továbbiakban: FIR) történő ellenőrzésével –, valamint
- c) az online hallgatóságként történő részvétel szabályairól szóló tájékoztató és a személyes adatok védelmére vonatkozó adatkezelési tájékoztató tartalmát elfogadó nyilatkozat megtételével

valósul meg.

(2) Sikeres regisztráció esetén az online hallgatóságnak jelentkező személy a regisztráció eredményéről visszaigazolást kap a Dáptv. szerinti elektronikus levélcímére, azzal, hogy a visszaigazolás tartalmazza a tárgyalásra történő bejelentkezéshez szükséges adatokat.

(3) A csoportos előzetes regisztrációt kezdeményező oktató visszaigazolása – sikeres regisztráció esetén – egyedi azonosítót is tartalmaz. Az oktató által lefoglalt helyeket a csoporttagnak meghívott hallgatók az (1) bekezdés szerinti regisztráció során az oktató által megküldött egyedi azonosító megadásával foglalhatják le.

9. §

A tárgyalás kezdete előtt a regisztráló személy a honlapon – a Dáptv. szerinti eAzonosítást követően – törölheti a korábban rögzített regisztrációját.

5. A tárgyalásra történő bejelentkezés, a tárgyalás elmaradásának következményei

10. §

(1) Az online hallgatóságként regisztrált személy a tárgyalást

- a) a Dáptv. szerinti eAzonosításhoz és
- b) a hálózattal és az alkalmazott eszközzel kapcsolatos feltételek teljesülésének ellenőrzéséhez

kötött bejelentkezést követően a tárgyalás megkezdésétől annak befejezéséig az online felületen keresztül követheti.

(2) A csoportos előzetes regisztráció keretében regisztrált hallgató a tárgyalást online hallgatóságként kizárólag az oktató által biztosított felületen keresztül követheti.

11. §

(1) Ha a kitűzött tárgyalás a tárgyalást megelőzően elhalasztásra kerül, ezzel egyidejűleg a tárgyalásra online hallgatóságként regisztrált személyt e körülményről – a Dáptv. szerinti elektronikus levélcímére küldött értesítéssel – tájékoztatni kell.

(2) Az elmaradt tárgyalás helyett kitűzött tárgyaláson történő online tárgyaláshallgatáshoz – ha annak feltételei adottak – újbóli regisztrációra van szükség.

6. Az adatfeldolgozói jogviszony

12. §

(1) Az eljáró bíróság (ezen alcím vonatkozásában a továbbiakban együtt: adatkezelő) és az OBH (ezen alcím alkalmazásában a továbbiakban: adatfeldolgozó) közötti, az informatikai rendszer működtetésére vonatkozó adatfeldolgozói jogviszonyban az adatfeldolgozó

a) a személyes adatokat az adatkezelő utasításai, illetve az érintett eljárástól függően a polgári perrendtartásról szóló törvény, a közigazgatási perrendtartásról szóló törvény vagy a büntetőeljárásról szóló törvény és e § rendelkezései alapján kezeli,

b) biztosítja azt, hogy az adatfeldolgozói feladatkörével kapcsolatos feladatokat ellátó személyek titoktartási kötelezettséget vállalnak vagy jogszabályon alapuló megfelelő titoktartási kötelezettség alatt állnak,

c) meghozza a (2) bekezdésben meghatározott – a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2016. április 27-i (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: általános adatvédelmi rendelet) 32. cikkében foglalt rendelkezéseket érvényesítő – intézkedéseket,

d) – a (3) bekezdés szerinti kivétellel – az adatkezelő előzetes felhatalmazása nélkül további adatfeldolgozót nem vehet igénybe,

e) az adatkezelés jellegének figyelembevételével megfelelő technikai és szervezési intézkedésekkel segíti az adatkezelőt abban, hogy teljesíteni tudja kötelezettségét az általános adatvédelmi rendelet III. fejezetében az érintett jogainak gyakorlásához kapcsolódó kérelmek megválaszolása tekintetében,

f) segíti az adatkezelőt az általános adatvédelmi rendelet 32-36. cikke szerinti kötelezettségek teljesítésében, figyelembe véve az adatkezelés jellegét és az adatfeldolgozó rendelkezésére álló információkat,

g) az adatfeldolgozói jogviszony megszűnését követően az adatkezelő döntése szerint minden személyes adatot töröl vagy azokat visszajuttatja az adatkezelőnek, és törli a meglévő másolatokat, kivéve, ha az Európai Unió kötelező jogi aktusa vagy törvény a személyes adatok további tárolását írja elő,

h) az adatkezelő rendelkezésére bocsát minden olyan információt, amely az adatfeldolgozói jogviszonnyal összefüggő kötelezettségek teljesítésének igazolásához szükséges, továbbá amely lehetővé teszi és elősegíti az adatkezelő által vagy az általa megbízott más ellenőr által végzett auditokat, beleértve a helyszíni vizsgálatokat is, valamint

i) haladéktalanul tájékoztatja az adatkezelőt arról, ha úgy véli, hogy annak valamely utasítása sérti a személyes adatok védelmére vonatkozó rendelkezéseket.

(2) Az adatkezelő és az adatfeldolgozó a tudomány és technológia állása és a megvalósítás költségei, továbbá az adatkezelés jellege, hatóköre, körülményei és céljai, valamint a természetes személyek jogaira és szabadságaira jelentett, változó valószínűségű és súlyosságú kockázat figyelembevételével megfelelő technikai és szervezési intézkedéseket hajt végre annak érdekében, hogy a kockázat mértékének megfelelő szintű adatbiztonságot garantálja, ideértve

- a) a személyes adatok személyazonosításra alkalmatlanná tételét,
- b) a személyes adatok kezelésére használt rendszerek és szolgáltatások folyamatos bizalmas jellegének biztosítását, integritását, rendelkezésre állását és ellenálló képességét,
- c) fizikai vagy műszaki incidens esetén az arra való képességet, hogy a személyes adatokhoz való hozzáférést és az adatok rendelkezésre állását kellő időben vissza lehet állítani,
- d) az adatkezelés biztonságának garantálására hozott technikai és szervezési intézkedések hatékonyságának rendszeres tesztelésére, felmérésére és értékelésére szolgáló eljárást.

(3) Az (1) bekezdés d) pontjától eltérően az adatfeldolgozó az informatikai rendszer működtetéséhez további adatfeldolgozóként a NISZ Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt.-t (az e bekezdés alkalmazásában a továbbiakban: további adatfeldolgozó) az adatkezelő előzetes vagy eseti felhatalmazása nélkül is igénybe veheti, azzal, hogy ebben az esetben az adatfeldolgozó a további adatfeldolgozó tekintetében is biztosítja az (1) és (2) bekezdésben meghatározott kötelezettségek megfelelő érvényesülését.

7. Záró Rendelkezések

13. §

Ez a rendelet 2026. január 1. napján lép hatályba.